

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 202.241 van 23 maart 2010
in de zaak A. 158.470/X-12.158.**

In zake:

1. Frans VANDEWIELE
2. Paul VANDEWIELE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Alain Coppens
kantoor houdend te 8800 ROESELARE
Westlaan 358
bij wie woonplaats wordt gekozen
en
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jan Kempinaire
kantoor houdende te 8500 KORTRIJK
Koning Leopold I-sstraat 27

tegen:

1. de stad KORTRIJK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Van Heuven
kantoor houdend te 8500 KORTRIJK
Pres. Kennedypark 6/24
bij wie woonplaats wordt gekozen
2. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Bronders
kantoor houdend te 8400 OOSTENDE
Archimedesstraat 7
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij:

de n.v. Etien GHEYSEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Antoon Lust en Jo Goethals
kantoor houdend te 8310 BRUGGE
Baron Ruzettelaan 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 20 december 2004, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van 27 september 2004 van de Vlaamse minister van

Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg “sectoraal BPA zonevrije bedrijven” genaamd, van de stad Kortrijk.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 8 maart 2005. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur Stephan De Taeye heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De eerste verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 oktober 2009.

Kamervoorzitter Roger Stevens heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Alain Coppens, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Dirk Van Heuven, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, advocaat Jan Merckx, die loco advocaat Bart Bronders verschijnt voor de tweede verwerende partij, en advocaat Elke Casteleyn, die loco advocaten Antoon Lust en Jo Goethals verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van Den Broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. De samenvoeging

3. De eerste verwerende partij verzoekt in de memorie van antwoord om de samenvoeging van de thans voorliggende zaak met de zaak A.157.860/X-12.142 met betrekking tot het beroep ingesteld tegen de stedenbouwkundige vergunning van 13 november 2002, “en dit om de redenen zoals uiteengezet in de memorie van antwoord in de procedure tegen de stedenbouwkundige vergunning”.

4. In de onderhavige zaak wordt het besluit van 27 september 2004 van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening houdende goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg “sectoraal BPA zonevreemde bedrijven” van de stad Kortrijk bestreden, terwijl in de zaak A.157.860/X-12.142 het voorwerp van het annulatieberoep een eerder, op 13 november 2002, verleende stedenbouwkundige vergunning betreft.

Het voorwerp van deze beide zaken is zodoende onderscheiden, en deze zaken zijn niet dermate verbonden dat het noodzakelijk is ze samen te behandelen om tegenstrijdige oplossingen te vermijden.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

5.1. De eerste verwerende partij werpt in de memorie van antwoord de volgende exceptie op :

“1. Verwerende partij stelt vast dat (mede) de raadsman is van verwerende partij, Mter Jan Kempinaire, advocaat te Kortrijk, die eveneens gemeenteraadslid is te Kortrijk.

2. Naar luid (van) artikel 92, 3/ van de Nieuwe Gemeentewet is het elk gemeenteraadslid verboden om als advocaat werkzaam te zijn in rechtsgedingen tegen de gemeente ingesteld.

Ook artikel 438 Ger. W bepaalt dat het gemeenteraadsliden verboden is om op te treden tegen de gemeente waar zij verkozen zijn.

3. Hoger vermeld verbod houdt verband met het vertrouwen van de inwoners in de gemeentelijke instellingen en raakt derhalve de openbare orde. De sanctie is de onontvankelijkheid van het verzoekschrift (...).

De omstandigheid dat verzoekende partijen benevens Mtr. Kempinaire eveneens vertegenwoordigd worden door een andere advocaat, niet-gemeenteraadslid van de stad Kortrijk, en dat het ook deze advocaat is die het verzoekschrift tekent, doet niets af aan het feit dat in het verzoekschrift tot nietigverklaring veruiterlijkt wordt dat verzoekende partijen, benevens door Mtr. Coppens, eveneens verdedigd worden door een gemeenteraadslid van de stad Kortrijk. Het is ten andere Mter. Kempinaire die de initiële briefwisseling aan verwerende partij heeft ondertekend (...).

4. Het verzoek tot annulatie is aldus kennelijk onontvankelijk”.

5.2. De tussenkomende partij stelt dienaangaande het volgende :

“Omtrent de ontvankelijkheid van het verzoekschrift

1. Het verzoekschrift tot nietigverklaring werd ingediend door mtrs. Alain Coppens en Jan Kempinaire.

De verdediging van verzoekende partijen wordt dus waargenomen én door mtr. Coppens én door mtr. Kempinaire gezamenlijk.

2. Uit de informatie die gepubliceerd staat op de website van de stad Kortrijk blijkt dat mtr. Kempinaire gemeenteraad is van de stad Kortrijk. Hij is er lid van de VLD fractie. (...)

3. Art. 92, 3/ van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988 bepaalt letterlijk :

‘Het is elk gemeenteraadslid en de burgemeester verboden :

3/ als advocaat, notaris of zaakwaarnemer werkzaam te zijn in rechtsgedingen, tegen de gemeente ingesteld. (...)’

4. In casu hebben verzoekende partijen een procedure opgestart tegen de goedkeuringsbeslissing van een door de stad Kortrijk genomen beslissing. Dit is in strijd met art. 92, 3 N.Gem.W.

5. Uw Raad wees reeds eerder :

‘Overwegende dat het bepaalde in art. 92, 3/, van de Nieuwe Gemeentewet aan de advocaat, die tevens gemeenteraadslid is, het recht ontzegt in rechte op te treden tegen de gemeente waarvan hij mandataris is; dat dit verbod het vertrouwen van de inwoners in de gemeentelijke instellingen betreft en derhalve de openbare orde raakt; dat het geen uitstaans heeft met de bevoegdheid of bekwaamheid van de advocaat om zijn beroep uit te oefenen, doch betrekking heeft op de rechtsgeldigheid van de handelingen die de advocaat in overtreding met dat verbod in een rechtsgeding heeft gesteld; dat het middel m.a.w. de sanctie, om de naleving van het verbod te handhaven wordt bepaald door de procedureregelen volgens welke het aanhangig gemaakte rechtsgeding moet verlopen; dat een verzoekschrift dat niet rechtsgeldig is ingediend, door de Raad van State als onontvankelijk wordt verworpen; dat de exceptie gegrond is; dat de vordering niet ontvankelijk is.’

In casu wordt de vordering mede ingesteld door een gemeenteraadslid van de stad Kortrijk. Dit is in tegenstrijd met art. 93, 3 (lees : art. 92, 3/) N.Gem.W. Dat mtr. Kempinaire het verzoekschrift niet heeft ondertekend staat daar niet aan in de weg, nu art. 92, 3/ N.Gem.W. het verbod oplegt ‘werkzaam te zijn’ in een zaak.

De annulatievordering is dan ook apert onontvankelijk. Het verbod om als gemeenteraadslid in een procedure te werken tegen de gemeente waarvan hij gemeenteraadslid is kan niet omzeild worden door enkel de goedkeuringsbeslissing aan te vechten. Het betreft in deze immers een beslissing waarbij de beslissing van de gemeente werd bevestigd. Trouwens de in het verzoekschrift ontwikkelde middelen komen impliciet neer op de bekamping van de beslissing van de gemeente Kortrijk”.

6.1. In het verzoekschrift tot nietigverklaring wordt het volgende gesteld :

“Aan de Raad van State te Brussel, Afdeling Administratie, met zetel te 1040 Brussel, Wetenschapsstraat 33.

Geven de eer Ued. te kennen :

1. De Heer Frans Vandewiele, (...)

2. De Heer Paul Vandewiele, (...)

hebbende als raadslieden Meester Alain Coppens, advocaat, met kantoor te 8800 Roeselare, Westlaan 358, alwaar verzoekende partijen voor deze procedure woonstkeuze verrichten, en Meester Jan Kempinaire, advocaat, met kantoor te 8500 Kortrijk, Koning Leopold I-straat 27

Verzoekers stellen hierbij een vernietigingsberoep in tegen het ministerieel besluit van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening dd. 27 september 2004 houdende goedkeuring van het bijzonder plan van aanleg 'sectoraal BPA zonevreemde bedrijven' genaamd, van de gemeente Kortrijk”.

Hieruit blijkt dat de verzoekers, bij het indienen van het annulatieberoep, aan de Raad van State te kennen hebben gegeven zowel meester Coppens als meester Kempinaire als raadsman te hebben. Het wordt niet betwist dat meester Kempinaire, ten tijde van het indienen van het verzoekschrift, lid was van de gemeenteraad van de stad Kortrijk.

In tegenstelling tot wat de verzoekers voorhouden in hun laatste memorie, moet het onderhavige annulatieberoep, gericht tegen de goedkeuring van het sectoraal BPA uitgaande van de stad Kortrijk, wel degelijk geacht worden mede een rechtsgeding tegen de stad Kortrijk te zijn.

6.2. Artikel 92, 3/ van de Nieuwe Gemeentewet, zoals het gold ten tijde van het nemen van het bestreden besluit, luidt als volgt :

“Het is elk gemeenteraadslid en de burgemeester verboden :

3/ als advocaat, notaris of zaakwaarnemer werkzaam te zijn in rechtsgedingen, tegen de gemeente ingesteld. Het is hem verboden in dezelfde hoedanigheid ten behoeve van de gemeente te pleiten, raad te geven of op te treden in enige betwiste zaak, tenzij hij het kosteloos doet”.

Het in artikel 92, 3/ van de Nieuwe Gemeentewet gestelde verbod betreft het vertrouwen van de inwoners in de gemeentelijke instellingen en raakt derhalve de openbare orde. Het heeft geen uitstaans met de bevoegdheid of de bekwaamheid van de advocaat om zijn beroep uit te oefenen, doch heeft betrekking op de rechtsgeldigheid van de handelingen die de advocaat in overtreding met dat verbod in een rechtsgeding heeft gesteld. Het middel m.a.w. de sanctie, om de naleving van dat verbod te handhaven wordt bepaald door de procedureregelen volgens welke het aanhangig gemaakte rechtsgeding moet verlopen. Een verzoekschrift dat niet rechtsgeldig is ingediend, wordt door de Raad van State als onontvankelijk verworpen.

6.3. Wanneer, zoals in casu, de verzoekers in het inleidend verzoekschrift voor de Raad van State zelf uitdrukkelijk aangeven dat een advocaat-gemeenteraadslid als één van hun “raadslieden” optreedt, dan dient deze advocaat als “werkzaam” in het rechtsgeding voor de Raad van State te worden aanzien.

De verzoekers kunnen niet worden gevolgd waar zij in hun memorie van wederantwoord en laatste memorie voorhouden dat “opdat inbreuk zou gepleegd zijn op art. 92, 3/, N. Gem. W., (...) door de advocaat-gemeenteraadslid minstens het verzoekschrift of een ander processtuk (zou) moeten zijn ondertekend”. Dergelijke interpretatie druist in tegen de bewoordingen van artikel 92, 3/ van de Nieuwe Gemeentewet. “Werkzaam” zijn in een rechtsgeding kan blijken uit andere elementen dan de loutere ondertekening van het verzoekschrift of enig ander procedurestuk.

Er kan niet worden aangenomen dat een advocaat-gemeenteraadslid, in het licht van het gestelde in artikel 92, 3/ van de Nieuwe Gemeentewet, zonder enige sanctie als raadsman van een verzoeker tegen de gemeente zou kunnen optreden, zolang de formele aspecten bij het indienen van het beroep, zoals het ondertekenen van het verzoekschrift, maar door een andere raadsman worden uitgevoerd. In tegenstelling tot wat de verzoekers in hun laatste memorie voorhouden, verhindert deze wetsbepaling wel degelijk dat de verzoekers zich ook “in de coulissen” laten bijstaan door een advocaat-gemeenteraadslid. Niet alleen de ondertekening van het verzoekschrift is bepalend om uit te maken wie optreedt als raadsman in het geding. Noch de gecoördineerde wetten op de Raad van State, noch het procedurereglement, vereisen dat een verzoekschrift tot nietigverklaring wordt ondertekend door alle raadslieden indien een verzoeker meerdere raadslieden heeft die voor hem optreden, zoals thans blijktens het verzoekschrift het geval is.

De omstandigheden dat meester Kempinaire geen briefwisseling met de Raad van State heeft gevoerd, dat geen woonplaatskeuze ten zijnen kantore is geschied en dat het verzoekschrift vanuit de gekozen woonplaats ten kantore van meester Coppens is verstuurd, doen aan het voorgaande geen afbreuk.

De verzoekers maken tenslotte niet aannemelijk dat de uitdrukkelijke vermelding in het verzoekschrift van meester Kempinaire als één van hun raadslieden als een loutere “vergissing” zou moeten worden beschouwd. Gelet op het voorgaande betreft het evenmin “een overtollige vermelding”.

De exceptie is gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verwierpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro, ieder voor de helft.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van drieëntwintig maart 2010, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
met bijstand van	
Astrid Truyens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Astrid Truyens

Roger Stevens